

Các yếu tố ảnh hưởng đến năng lực cạnh tranh của các ngân hàng thương mại Việt Nam

Bùi Đan Thanh^(*) • Võ Phương Anh

Ngày nhận bài: 15/11/2022 | Biên tập xong: 02/3/2023 | Duyệt đăng: 10/3/2023

TÓM TẮT: Bài viết phân tích các nhân tố tác động đến năng lực cạnh tranh của hệ thống ngân hàng thương mại Việt Nam (NHTM). Dữ liệu nghiên cứu gồm 27 NHTM giai đoạn 2009–2021. Chỉ số Lerner được áp dụng để đo lường năng lực cạnh tranh, các mô hình hồi quy dữ liệu bảng Pooled OLS, FEM, REM được thực hiện để xác định các yếu tố tác động đến NLCT. Sau khi dùng phương pháp ước lượng bình phương bé nhất tổng quát (FGLS) để khắc phục các khuyết tật, kết quả nghiên cứu cho thấy quy mô ngân hàng (SIZE), tỷ lệ vốn chủ sở hữu trên tổng tài sản (ETA), tốc độ tăng trưởng tổng tài sản (GTA), tỷ lệ thu nhập ngoài lãi trên tổng tài sản (NITA), số lượng NHTM mỗi năm (TB) và lạm phát (INF) có tương quan dương với NLCT. Mặt khác, tỷ lệ dự phòng rủi ro tín dụng trên tổng dư nợ (LLP), tỷ lệ chi phí vận hành trên tổng tài sản (OCTA) có mối tương quan âm. Ngoài ra, tác giả không tìm thấy mối liên hệ giữa tốc độ tăng trưởng kinh tế với năng lực cạnh tranh của NHTM.

TỪ KHÓA: Năng lực cạnh tranh, ngân hàng thương mại Việt Nam, Lerner.

Mã phân loại JEL: B26, G21, G31, G32.

1. Giới thiệu

Với sự phát triển mạnh mẽ trong lĩnh vực ngân hàng tại Việt Nam, đặc biệt là sau cuộc khủng hoảng tài chính năm 2008, các NHTM luôn thu hút sự đầu tư mạnh mẽ từ nguồn vốn nước ngoài và có nhiều ngân hàng nước ngoài vào Việt Nam. Vì thế, cùng với sự gia tăng về số lượng ngân hàng mới hoạt động tại Việt Nam, vấn đề về NLCT trong lĩnh vực ngân hàng cũng đang được xem xét và đề cập kỹ hơn trong nhiều bài nghiên cứu nhằm đưa ra giải pháp giúp nâng cao NLCT và hiệu quả hoạt động trong ngân hàng Việt

Nam (Đào Lê Kiều Oanh, Phạm Thủy Tú & Nguyễn Văn Chiến, 2020; Mai Bình Dương & Mai Thị Phương Thúy, 2018; Võ Xuân Vinh & Dương Thị Ánh Tiên, 2017; Boamah & ctg, 2022; Goswami, 2021).

NLCT của NHTM luôn chịu tác động của nhiều yếu tố, đặc biệt là yếu tố nội tại của ngân hàng, yếu tố môi trường cạnh tranh và yếu tố

^(*) **Bùi Đan Thanh** - Trường Đại học Ngân hàng TP.Hồ Chí Minh, 56 Hoàng Diệu 2, Thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh; **Email:** thanhbd@hub.edu.vn.